

LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Innkalling til møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 3 2020

Tid: 29. april, kl. 09.30-11.30

Sted: Digitalt

Sakliste:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av referat fra møtet 19.03.2020

III Korte orienteringer fra møtelederen

Sak 12/20 Koronasituasjonen – Status og tiltak

Orienterings-/drøftingssak

Sak 13/20 Tildeling av midler fra sentralpotten for fadderarrangementer i 2020

Vedtakssak

Sak 14/20 Høring om ny uh-lov - Læringsmiljø

Drøftingssak

Sak 15/20 Møteplan for høsten 2020 og våren 2021

Vedtakssak

Sak 16/20 Møte med SV-fakultetet

Drøftingssak

Sak 17/20 Eventuelt

LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Referat fra møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 2 2020
Tid: 19. mars, kl. 08.00-10.00

Sted: Teams

Til stede: Runa Jakhelln, Morten Stene, Maria-Carme Torras Calvo, Kristoffer Eik, Sindre Dueland, Thomas V. Kalvik, Sol Sandvik, Oddrun Samdal, Øystein Sandven (vara), Mats-Henrik Nygren Syversen, Even Berge, Karl Harald Søvig, Christen Soleim, Tore Burheim

Forfall: Karoline Foss, Hege Råkil (vara møtte).

Til stede under sak 8: Martin Jakobsen

Fra sekretariatet: Per Gunnar Hillesøy

Sakliste:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

II Godkjenning av referat fra møtet 29.01.2019

Referatet ble godkjent.

III Korte orienteringer fra møtelederen

Dette ble en litt lenger post på saklisten enn vanlig, på grunn av koronasituasjonen. Den har krevd omfattende tiltak. Av de mest merkbare er en stor omlegging til digital undervisning og vurdering. Dette gjelder så vel teknologi som kultur, kommunikasjon, og andre sosiale dimensjoner. Det er innført to nye verktøy for undervisning: Zoom og Kaltura, som begge er integrert i Mitt UiB. Også Teams brukes en del. Det er gitt opplæring til ressurspersoner på alle fakultet. Det er opprettet en informasjonstelefontjeneste for studenter. IT-avdelingen og Læringslaben ved Studieavdelingen samarbeider tett. Kapasiteten for båndbredde er økt kraftig, og vil bli økt enda mye mer. En chat-tjeneste for studenter er under etablering, som ledd i brukerstøtte. Denne vil i hovedsak bli bemannet av IT-assistenten. I tillegg til det som skjer sentralt, er det en stor del av kommunikasjonen som er på emnenivå.

Det er innført en midlertidig forskrift som tillegg til grads- og studieforskriften, og dette bidrar til fleksibilitet og handlingsrom i denne ekstraordinære situasjonen. Vi har sterkt fokus på utvekslingsstudenter, og har kalt hjem våre studenter som er ute.

Biblioteket har stengt sine lokaler, men biblioteket er operativt. Hovedproblemet nå er tilgang på bøker og artikler. Det pågår mye arbeid med kjøp av elektronisk materiale, både bøker og artikler.

Det vil bli et ekstraordinært styremøte om koronasituasjonen.

Telenor hadde for en tid siden vansker med sine løsninger. Hvis deres tjenester uteblir, er løsningen å gå over til mobildata.

Sak 8/20 Tildeling av midler fra sentralpotten for fadderarrangementer i 2020

Innspill i debatten:

- De som støtter målene best, bør også få best uttelling.
- Hvorfor stryke kinokvelden? Ikke alle fakultetene ønsket dette, og det ble også en noe høy pris i forhold til forventet deltakelse.

Vedtak:

Læringsmiljøutvalget slutter seg til komitéens forslag om tildelinger fra den sentrale potten for støtte til fadderarrangementer i 2020.

Sak 9/20 Retningslinjer for forebygging og håndtering av konflikter, mobbing, trakassering og seksuell trakassering som berører studenter

Innspill i debatten:

- Utkastet er klart bedre nå enn før høringen.
- Studenter kan også mobbe eller trakassere ansatte. Dette er ikke omtalt i forslaget.
- Det virker noe underlig at litteraturhenvisninger er tatt med i et sett retningslinjer.
- SA og HR jobber sammen om en nettressurs (bl.a. av «A til Å»-typen), som vil være mer rettet mot brukeren enn selve retningslinjene.
- Det foreligger retningslinjer for håndtering av vold og trusler fra før.
- Konflikter bør beholdes i dokumentet.
- Det bør ikke åpnes for anonyme meldinger. Symmetrien i at man kan ha kontakt med begge (ev. alle) parter er svært verdifull. Det kan likevel være at vi mister saker ved å ikke tillate anonyme meldinger.

Sak 10/20 Ledelsessystemer og rutiner knyttet til mobbing og trakassering – Oppfølging av revisjonsrapport fra PWC Eventuelt

Innspill i debatten:

- Generelt er mye bra, men det er også en del som må arbeides videre med.
- Bør LMU ha en egen drøfting av de delene av forslaget til ny UH-lov som gjelder læringsmiljø?

Sak 11/20 Eventuelt

Ingenting under dette punktet.

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 12/20

Koronasituasjonen – Status og tiltak

Notat fra Studieavdelingen
Orienterings-/drøftingssak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studieavdelingen****Møte: 29. april 2020****Sak: Koronasituasjonen – Status og tiltak**

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget fikk en relativt utførlig orientering om dette i forrige møte. Oppdateringen denne gangen er i hovedsak muntlig, med bidrag fra utvalgets leder, fra Studieavdelingen og andre.

Vi antar at i hvert fall disse temaene vil komme opp, og også flere andre:

- Undervisning i vårsemesteret
- Vurdering i vårsemesteret
- Onboarding av nye studenter
- Semesterstart
- Undervisning og vurdering H-20

Saken legges fram for utvalget til orientering og eventuelt drøfting.

22.04.20/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

**Sak 13/20   Tildeling av midler fra sentralpotten for
fadderarrangementer i 2020**

Notat fra Studieavdelingen
Vedtakssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 19. mars 2020

Sak: Tildeling av midler fra sentralpotten for fadderarrangementer i 2020

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget gjorde i sitt forrige møte vedtak om tildelinger fra sentralpotten. Dette bygde på en forutsetning om at det ville bli en fadderuke etter vanlig mønster også i 2020, selv om utvalget var klar over at dette var usikkert. Slik koronasituasjonen har utviklet seg, er det mest sannsynlig at en vanlig fadderuke ikke lar seg gjennomføre. Fadderkoordinator Martin Jakobsen har derfor, i samråd med fadderstyrene, lagt fram et alternativt forslag, som innebærer at tidligere tildelinger blir opphevet, og at midlene fordeles på ny. Forslaget ligger ved saken. I forslaget er det fordelt tilnærmet likt 550 000 kroner, mens den summen som ble fordelt i mars-møtet var ca. 560 000, pluss inntil ca. 40 000 til SMS-systemet. I dialog mellom fadderkoordinatoren og LMUs sekretær er det drøftet en modell der vi ser på potten som 600 000, og de ufordelte 50 000 som en generell reserve. Den kan brukes til SMS-systemet (hvis det er aktuelt å bruke i år), til ekstratildelinger, som buffer mot overskridelser og annen usikkerhet, osv. Dette er likevel ikke drøftet med LMUs leder og nestleder.

Som det går fram av tabellen, er det tre alternative forslag til fordeling:

1. Flatt, dvs. samme sum for alle fadderstyrene.
2. Pro rata etter nye studenter H-20.
3. 50% flatt og 50% pro rata

Antall nye studenter H-20 er bygd på universitetsstyrets vedtak i november 2019 om hvor mange plasser som skal lyses ut ved de ulike fakultetene.

Det går videre fram av tabellen fra fadderkoordinator og den sammenlignende tabellen fra LMUs sekretær at de tre alternativene gir til dels store utslag for fadderstyrene. Gitt at det er vanskelig å forutse behovene, er det også vanskelig å gjøre skjønnsmessige justeringer.

I møte mellom fadderkoordinatoren og fadderstyrene 23.04. ble modellene for utdeling drøftet, og fadderstyrene ønsket alternativ 3, altså blandingsvarianten. Et forslag til vedtak i LMU vil bli ettersendt eller fremmet i møtet.

23.04.20/PEH

Ny utdeling av penger fra sentralpott

Slik jeg ser det tror jeg det vil bli veldig vanskelig å gjennomføre større arrangementer ved studiestart 2020, hvis vi skal tolke FHI og Helsedirektoratet. Jeg tror derfor at vi må tenke nytt på hvordan vi ønsker å bruke sentralpotten i år. Det er mye av de pengene som er delt ut som baserer seg på store arrangement med opp til 1500 deltagere. Hvis disse arrangementene ikke blir mulig å gjennomføre vil det være dumt hvis pengene ikke heller kan brukes på andre typer arrangementer som er mer tilpasset den situasjonen vi befinner oss i nå. Jeg tror ikke det vil være mulig å ha en ny utlysningrunde da dette vil ta for langt tid. Jeg tror videre at det heller ikke ville være hensiktsmessig da denne prosessen ville måtte basere seg på situasjonen per i dag, og det er ikke sikker det situasjonen vi vil ha i august er lik den som er nå.

Vi trenger derfor en dynamisk løsning som gjør at fadderstyrene i størst mulig grad kan ta høyde for en situasjon i stadig forandring. Jeg tror det vil være lurt å legge få føringen på hvordan de pengene skal benyttes, men kan se at noen føringer som at det ikke skal kjøpes materiell (t-skjorter ol) vil være lurt å ha fremdeles. Jeg vet med en slik ordning at vi gir stor tillit til fadderstyrene, men gjennom mitt arbeid med dem i løpet av våren og når jeg ser på det arbeidet de la ned i forbindelse med den originale søknadsprosessen tror jeg de er verdig den tilliten. Likefullt bør det komme frem tydelig at det forventes grundig rapportering i etterkant.

Jeg vil derfor foreslå å slette den tildeling som er gitt nå og dele ut pengene på nytt. Dette innebærer i tillegg til at de pengene som er delt ut til fadderkoordinator og Hulen og blir strøket siden begge de har søkt om penger til større arrangementer.

Jeg vil foreslå å dele ut pengene på en av tre måter.

1. Vi gir ut pengene flatt fordelt på fadderstyrene. Dette vil si at hvert fadderstyret vil få en sum på 78.500
2. Pengene blir gitt up på bakgrunn av antallet nye studenter på hvert fakultet. I en slik løsning vil fordeling bli følgende: (jeg har her ikke regnet med masteropptak, da erfaringen viser at masterstudenter i liten grad deltar på fadderarrangementer)

Fakultet	Sum
HF	136.680
Jurfak	50.920
Medfak	40.468
Matnat	112.292
Psykfak	68.340
SV	135.876
KMD	3484

3. Pengene blir gitt ut basert 50% på fakultet og 50% på antall studenter

Fakultet	Sum
HF	107.540
Jurfak	64.660
Medfak	59.434
Matnat	95.346
Psykfak	73.370
SV	107.138
KMD	40.942

Vider mener jeg at følgende krav bør legges til grunn for anvendelse av pengene.

1. Arrangementer skal i størst mulig grad speile de verdier som fadderstyrene har blitt enig om. Så langt der lar seg gjør i dagens situasjon.
2. Midler fra sentralpott skal ikke brukes til å kjøpe material (t-skjorter ol)
3. Pengene skal utbetales i forkant av fadderuken, for at fadderstyrene skal ha størst mulig frihet.
4. Rapportering og regnskap skal skje etter fastsatt mal og skal være inne seinest 10 dager etter endt fadderuke

Hva mener fadderstyrene?

Etter en samtale med fadderstyrene så ønsket de å gå for alternativ 3, altså en 50/50 løsning der pengeutbetalingen går 50% på antall studenter og 50% på fakultet

**Vedlegg 2 til LMU-sak 8/20: Tildeling av midler til fadderarrangement
 Sammenlignende oppstilling av tildelinger (opprinnelig og de tre alternative forslagene fra
 fadderkoordinatoren og faddertyrene)**

Fakultet	Tildeling mars 20	Alt. 1 (flatt)	Alt. 2 (studenttall)	Alt. 3 (kombinasjon)	Merknad
HF	82300	78500	136 680	107 540	
JUR	49150	78500	50 920	40 942	
KMD	46650	78500	3 484	46 650	
MED	76500	78500	40 468	59 434	
MN	100264	78500	112 292	95 346	
PSY	88625	78500	68 340	73 370	
SV	41 750	78500	135 876	41 750	
Sum		549500	549500	549500	

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 14/20

Høring om ny uh-lov - Læringsmiljø

Notat fra Studieavdelingen
Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget
Fra: Studieavdelingen
Møte: 19. mars 2020
Sak: Høring om ny uh-lov - Læringsmiljø

Bakgrunn

I [NOU 2020:3](#) ligger det såkalte Aune-utvalgets forslag til ny universitets- og høyskolelov. Forslaget er på høring, med frist til Kunnskapsdepartementet 22. mai. Ved UiB koordineres høringen av institusjonsledelsen, med dekanene som høringsgruppe. Nedenfor gjengir vi en oppstilling laget for dekanenes drøftinger. Den er organisert slik:

Først kommer tre temaer:

- Læringsmiljø og studentrepresentasjon
- Forholdet til studentsamskipnadene og tilsynet med læringsmiljø
- Studentrepresentasjon

For hvert av disse temaene er det gjort en punktvis, nummerert oppsummering. Deretter, inne i rammer, er det kopiert inn utdrag fra NOU-en, for hvert nummerert punkt i oppsummeringen.

Etter den tematiske gjennomgangen kommer det som kalles et lovspeil. Der er forslaget til nye lovbestemmelser satt opp i venstre spalte, mens tilsvarende bestemmelser i den gjeldende loven er i høyre spalte.

Som det går fram, er dette gjengivelser, og ikke utkast, stikkord e.l. til en høringsuttalelse fra UiB. LMU er heller ikke invitert til å gi en uttalelse, men innspill fra LMU til dekanene vil være velkomment.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til drøfting.

23.04.20/PEH

Kapittel 7 Læringsmiljø og studentrepresentasjon

Studentenes læringsmiljø (§ 7-1 til § 7-6, § 7-8)

1. Et eget kapittel i loven om læringsmiljø og studentrepresentasjon, for å synliggjøre viktigheten av at studentene skal ha et godt læringsmiljø og andre lovbestemte rettigheter for studentene.
2. En modernisering av begrepet læringsmiljø, med mindre fokus på det fysiske læringsmiljøet og større fokus på at læringsmiljøet inkluderer tilrettelegging, det psykososiale læringsmiljøet, det organisatoriske læringsmiljøet, og det digitale og pedagogiske læringsmiljøet.
3. Lovfesting av et forbud mot gjengjeldelse når en student varsler om kritikkverdige forhold.
4. Studentsamskipnadens observatørstatus i læringsmiljøutvalget lovfestes. Å bestemme organiseringen av læringsmiljøutvalget for øvrig er opp til universitetene og høyskolene.
5. Presiseringen av at «styret skal innenfor sitt ansvarsområde arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering» videreføres ikke, fordi plikten fremgår av likestillings- og diskrimineringsloven.
6. Lovfestet plikt til å ha studentombud videreføres med justeringer. Utvalget foreslår at studentombudets mandat fastsettes i loven, og at institusjonenes og departementets hjemmel til å gi forskrifter/mandat/instruksjoner om/til studentombudet tas ut.
7. En rett til mentorordning for studentene lovfestes ikke.

Utvalgets begrunnelse:

Ad 1/2: Etter utvalgets vurdering er det nødvendig å oppdatere dagens bestemmelse om læringsmiljø i tråd med utviklingen som har skjedd siden bestemmelsen kom inn i loven. Bestemmelsen er i dag først og fremst rettet mot fysiske forhold ved utdanningsinstitusjonen, men sier lite om andre viktige faktorer som påvirker læringsmiljøet. Utvalget foreslår derfor å lage et eget kapittel om læringsmiljø i forslaget til ny lov.

Ad 3: Det følger av arbeidsmiljøloven § 2 A-2 at «gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med § 2 A-1 er forbudt». Utvalget mener studenter som varsler om kritikkverdige forhold ved utdanningsinstitusjonen må ha samme vern mot gjengjeldelse, og har inkorporert dette i lovforslaget.

Ad 4: Å lovfeste at studentsamskipnadene skal ha observatørstatus i læringsmiljøutvalget, vil sikre at studentsamskipnadene får lik mulighet til innsyn i læringsmiljøutvalgenes virksomhet.

Ad 5: Utvalget viser til at plikten til å arbeide for å forebygge og forhindre seksuell trakassering allerede fremgår av likestillings- og diskrimineringsloven. Dobbeltregulering bidrar til å svekke helheten i lovverket og gir et lovverk som er mer omfattende enn det behøver å være.

Ad 6: I tråd med hvordan studentombudsordningen er i dag, mener utvalget at studentombudet ikke skal kunne instrueres av utdanningsinstitusjonen. Etter utvalgets oppfatning er det da heller ikke naturlig at styret ved institusjonen fastsetter mandatet, eller at departementet skal kunne fastsette forskrifter. Utvalget mener det er problematisk at styret skal kunne gi mandat til den eller dem som skal sørge for at styret gjør jobben sin overfor studentene. Utvalget foreslår derfor å ta inn studentombudets mandat i selve lovbestemmelsen. Utvalget ber departementet å se på alternative finansieringsformer, for eksempel ved at tildelingen i statsbudsjettet omfordres slik at departementet finansierer ordningen direkte. Utvalget mener det ikke er grunn til å lovfeste et krav om formell juridisk utdanning, men at det vil være en fordel om studentombud har en viss juridisk kompetanse.

Ad 7: Utvalget mener at å lovfeste en rett til mentorordning ikke er nødvendig eller det mest hensiktsmessige tiltaket for å forbedre studiepoengproduksjon og gjennomføring. Utvalget mener også at innføring av mentorordning etter all sannsynlighet vil medføre kostnader, og de viser til at en lovendring ikke bør iverksettes før man kan være rimelig trygg på at tiltaket har positive konsekvenser som veier opp for kostnadene.

Forholdet til Studentsamskipnadene og tilsyn med læringsmiljøet (§ 7-2 og § 7-7)

1. En ny bestemmelse i universitets- og høyskoleloven som presiserer utdanningsinstitusjonenes plikt til å være tilknyttet en studentsamskipnad, samt ansvarsfordelingen mellom utdanningsinstitusjoner og studentsamskipnader.
2. Utvalget foreslår at det settes ned en arbeidsgruppe som gjennomgår og avklarer spørsmålet om hvilke ansvarsområder som tilligger henholdsvis utdanningsinstitusjon og studentsamskipnad, eller er en offentlig oppgave. Utvalget mener også at det er behov for en utredning av hvem utdanningsinstitusjonene skal kunne tilby fri stasjon til.
3. Utvalget foreslår å lovfeste NOKUTs ansvar for tilsyn med institusjonenes læringsmiljø gjennom deres tilsyn med kvalitetssystemet. DIFI skal føre tilsyn med det digitale læringsmiljøet.

Begrunnelse:

Ad. 1: For å tydeliggjøre at utdanningsinstitusjonene har en plikt til å være tilknyttet studentsamskipnadene foreslår utvalget at dette presiseres i universitets- og høyskoleloven. I tillegg presiseres det at utdanningsinstitusjonen har ansvar for læringsmiljøet, og studentsamskipnadene for studentvelferden.

Ad. 2: Med den tiden utvalget har hatt til rådighet har ikke utvalget hatt mulighet til å gjennomgå dette eller foreslå endringer i lov.

Ad 3: Forslaget er ikke videre utdypet i NOU-en.

Studentrepresentasjon (§ 7-9 og § 7-10)

Utvalget foreslår å styrke studentenes stilling på følgende måte:

1. Kravet om at valg til studentorgan skal avholdes ved urnevalg fjernes.
2. Utdanningsinstitusjonene får en lovbestemt plikt til å stille lokaler vederlagsfritt til rådighet for studentarbeid.
3. Studenters rett til å bli hørt styrkes og presiseres, ved å innføre et krav om at institusjonene må sende saker som berører studentinteresser på høring til studentorganene så god tid i forveien at de har mulighet til å behandle og uttale seg om dem.
4. Ordlyden i gjeldende lov § 4-1 tredje ledd om at omfanget av tilretteleggingen skal spesifiseres i en avtale endres til «det skal være dialog om omfanget av tilretteleggingen mellom institusjonen og det øverste studentorganet, og tiltakene skal fremgå av et skriftlig dokument utformet av institusjonen».

Utvalgets begrunnelse:

Ad. 1: Utvalget antar at urnevalg kan erstattes av digitale løsninger, og utvalget mener derfor at det må være opp til studentorganene selv å fastsette hvordan valgene skal foregå, men at loven må stille krav om at valg skal avholdes.

Ad. 2: Utvalget mener at egnede lokaler er avgjørende for driften av studentorganer, og foreslår derfor å presisere at utdanningsinstitusjonene har plikt til å stille slike lokaler vederlagsfritt til rådighet for studentarbeid.

Ad 3: Utvalget mener retten til å bli hørt er avgjørende for studentenes medvirkning ved institusjonene og presiserer innholdet i denne retten nærmere, slik at det blir tydeligere når studentene skal bli hørt.

Ad. 4: Forslaget innebærer ingen realitetsendring. Utvalget mener at bruken av ordet «avtale» i bestemmelsen er misvisende. Studentorganene kan ikke pålegge institusjonen bestemte ytelser, og det er rettslig sett derfor ikke noe krav om at studentene og institusjonene må bli enige.

Vedlegg – lovspeil

Forslag til ny lov	Gjeldende lov
<p>Kapittel 7 Læringsmiljø og studentrepresentasjon</p> <p>§ 7-1. Læringsmiljø Alle studenter har rett til et godt og inkluderende læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Et læringsmiljø er forholdene som virker inn på studentenes muligheter til å tilegne seg kunnskap, og som er av betydning for studentenes fysiske og psykososiale helse. I et helhetlig læringsmiljø inngår fysiske, tilrettelagte, digitale, organisatoriske, pedagogiske og psykososiale forhold.</p> <p>Styret har ansvaret for at læringsmiljøet på institusjonen er av høy kvalitet og gir studentene gode rammer for læring. Læringsmiljøet skal være fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, trivsel og læring.</p> <p>En student har rett til å varsle om kritikkverdige forhold ved institusjonen. Gjengjeldelse mot studenten som varsler er forbudt.</p> <p>Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 15-3.</p>	<p>§ 4-3. Læringsmiljø</p> <p>(1) Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet. Styret skal innenfor sitt ansvarsområde arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 13.</p> <p>(2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for</p> <ul style="list-style-type: none"> a) at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives. b) at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet. c) at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige. d) at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås. e) at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges. f) at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse. g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen. h) at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn. i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming. <p>Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om krav til læringsmiljøet.</p>

<p>§ 7-2. Forholdet til studentsamskipnadene Alle institusjoner som omfattes av denne loven skal være tilknyttet en studentsamskipnad, jf. studentsamskipnadsloven. Departementet avgjør hvilken studentsamskipnad den enkelte institusjon skal være tilknyttet.</p> <p>Styret ved utdanningsinstitusjonen skal samarbeide med studentsamskipnaden om å legge forholdene til rette for et godt læringsmiljø, og å bedre studentvelferden ved utdanningsinstitusjonen. Utdanningsinstitusjonen har hovedansvaret for læringsmiljøet og studentsamskipnaden har hovedansvaret for studentvelferden.</p>	<p><i>Ny bestemmelse</i></p>
<p>§ 7-3. Universell utforming Universiteter og høyskoler skal sørge for at institusjonens alminnelige funksjoner er universelt utformet. Plikten til universell utforming omfatter institusjonens fysiske omgivelser, informasjon- og kommunikasjonsteknologien (IKT) og det digitale læringsmiljøet. Universell utforming innebærer at omgivelsene må utformes på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig uten særskilt tilpasning.</p> <p>Plikten til universell utforming gjelder ikke utforming som innebærer en uforholdsmessig byrde for institusjonen. Når institusjonen skal vurdere om utformingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på dens effekt for å bygge ned barrierene for studenter med funksjonsnedsettelse, de nødvendige kostnadene ved utformingen, institusjonens ressurser, sikkerhetsmessige hensyn og vernehensyn. Plikten anses oppfylt dersom institusjonen oppfyller krav til universell utforming i lover eller forskrifter.</p>	<p><i>Ny bestemmelse</i></p>
<p>Universiteter og høyskoler skal ha handlingsplaner for universell utforming.</p> <p>§ 7-4. Individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse og særskilte behov Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med andre særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter.</p>	<p>§ 4-3. Læringsmiljø [...] (5) Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. Retten gjelder tilrettelegging som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for</p>

<p>Retten gjelder ikke tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde for institusjonen. Når institusjonen skal vurdere om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på dens effekt for å bygge ned barrierene for studenter med funksjonsnedsettelse og andre særskilte behov, de nødvendige kostnadene ved utformingen, institusjonens ressurser, sikkerhetsmessige hensyn og vernehensyn.</p> <p>Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i den enkelte utdanningen.</p> <p>Universiteter og høyskoler skal ha handlingsplaner for tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og andre særskilte behov.</p> <p>§ 7-5. Tilrettelegging for gravide studenter og studenter med omsorg for barn En student som er gravid, har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdatoen er i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Barnets eventuelle andre forelder har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdatoen er i perioden mellom fødsel og to uker etter fødsel. Institusjonen kan gi nærmere regler om utsatt eksamen. Bestemmelsene i arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 og § 12-7 gjelder så langt de passer.</p> <p>En student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. I permisjonsperioden har studenten fortsatt status som student ved institusjonen og har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Universiteter og høyskoler skal legge til rette for at studenter som er i permisjon etter første ledd, kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.</p> <p>§ 7-6. Studentombud Styret skal sørge for at alle studenter har tilgang til et studentombud.</p> <p>Studentombudet skal være en uavhengig bistandsperson og kan ikke instrueres i sitt virke.</p>	<p>utdanningsinstitusjonen. I denne vurderingen skal det legges særlig vekt på tilretteleggingens effekt for å fjerne barrierer for disse studentene, kostnadene ved tilretteleggingen og institusjonens ressurser. Institusjoner på Svalbard skal så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles i den enkelte utdanningen.</p> <p>§ 4-5. Rett til foreldrepermisjon (1) En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. I permisjonsperioden har studenten fortsatt status som student ved institusjonen og har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. En student som er gravid, har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdato er i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Far har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdato er i perioden to uker etter fødsel. Institusjonene kan gi nærmere bestemmelser om utsatt eksamen. Bestemmelsene i arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 og § 12-7 gjelder så langt de passer.</p> <p>(2) Universiteter og høyskoler skal legge til rette for at studenter som er i permisjon etter første ledd, kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.</p> <p>§ 4-17. Studentombud (1) Styret skal sørge for at alle studenter har tilgang til et studentombud. (2) Studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon. Studentombudet kan ikke instrueres i sitt virke. Studentombudet har taushetsplikt, jf. forvaltningsloven §§ 13 til 13 e.</p>
---	--

<p>Studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til studiesituasjonen og bidra til at studentenes rettigheter og plikter ivaretas på best mulig måte.</p> <p>Studentombudet skal bidra til at saker kan løses nærmest der de oppstår, men har ikke selv myndighet til å avgjøre saker. Studentombudet kan selv avgjøre om vedkommende vil bistå en student i en sak eller ikke.</p>	<p>(3) Departementet kan gi nærmere forskrift om studentombud.</p>
<p>§ 7-7. Tilsyn med læringsmiljøet</p> <p>Arbeidstilsynet skal føre tilsyn med at kravene i § 7-3 overholdes. Arbeidsmiljøloven kapittel 18 gjelder så langt det passer.</p> <p>Direktoratet for forvaltning og IKT skal føre tilsyn med det digitale læringsmiljøet.</p> <p>NOKUT skal føre tilsyn med institusjonens arbeid med læringsmiljøet og at dette inngår som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring.</p> <p>Departementet kan gi forskrift om krav til læringsmiljøet, om tilsyn med læringsmiljøet og om institusjonens plikter vedrørende tilrettelegging for et godt og inkluderende læringsmiljø og ivaretagelse av studentene i deres studiesituasjon.</p>	<p>§ 4-3.Læringsmiljø [...]</p> <p>(6) Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i annet ledd overholdes. Arbeidsmiljøloven kapittel 18 om tilsyn og tvangsmidler mv. gjelder tilsvarende så langt det passer. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om tilsyn og tvangsmidler for å fremme overholdelse av denne paragraf.</p>
<p>§ 7-8. Læringsmiljøutvalg</p> <p>Universiteter og høyskoler skal ha et læringsmiljøutvalg. Læringsmiljøutvalget skal bidra til at bestemmelsene i dette kapittelet blir gjennomført, og sikre studentenes medvirkning i alle prosesser som berører læringsmiljøet.</p> <p>Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget. Utvalget velger leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter annethvert år.</p> <p>Studentsamskipnaden skal ha observatørstatus i læringsmiljøutvalget.</p>	<p>§ 4-3.Læringsmiljø [...]</p> <p>(3) Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i første og annet ledd blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Styret kan tillegge utvalget også andre oppgaver. Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer. Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget.</p>

§ 7-9. Studentorgan

Studentene kan opprette et studentorgan for å ivareta studentenes interesser og fremme studentenes synspunkter overfor institusjonens styre. Tilsvarende kan studenter ved den enkelte avdeling eller grunnenhet opprette et studentorgan for denne.

Det skal avholdes valg blant studentene til organet som er nevnt i første ledd.

Institusjonen skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. Det skal være dialog om omfanget av tilretteleggingen mellom institusjonen og det øverste studentorganet, og tiltakene skal fremgå av et skriftlig dokument utformet av institusjonen. Institusjonen skal vederlagsfritt stille egnede lokaler og nødvendig utstyr til rådighet for studentorganene.

Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene på det aktuelle nivå. Institusjonen skal sende saker som berører studentinteresser på høring til studentorganene så god tid i forveien at studentorganene har mulighet til å behandle og uttale seg om dem.

§ 7-10. Studentenes representasjon i institusjonens organer

Studentene skal ha minst 20 prosent av medlemmene i alle kollegiale organ som har beslutningsmyndighet. Hvis dette ikke utgjør mer enn ett medlem, skal studentene ha rett til å møte med ytterligere én student med tale- og forslagsrett.

Bestemmelsen i første ledd kan fravikes dersom det delegerende organ enstemmig bestemmer noe annet.

Utvalget velger hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter.

§ 4-1. Studentorgan

(1) Studentene ved universiteter og høyskoler kan opprette et studentorgan for å ivareta studentenes interesser og fremme studentenes synspunkter overfor institusjonens styre. Tilsvarende kan studenter ved den enkelte avdeling eller grunnenhet opprette studentorgan for denne.

(2) Ved valg til organ som nevnt i første ledd skal det avholdes urnevalg blant studentene, med mindre det i allmøte enstemmig er bestemt noe annet. Et vedtak om annen valgordning enn urnevalg gjelder kun for første påfølgende valg.

(3) Institusjonen skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. Omfanget av tilretteleggingen skal spesifiseres i en avtale mellom institusjonen og det øverste studentorgan.

(4) Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene på det aktuelle nivå.

§ 4-4. Studentenes representasjon i institusjonens organer

(1) Studentene skal ha minst 20 prosent av medlemmene i alle kollegiale organ som tildeles beslutningsmyndighet. Der dette ikke utgjør mer enn ett medlem, skal studentene ha rett til å møte med ytterligere en student med tale- og forslagsrett.

(2) Bestemmelsen i første ledd kan fravikes dersom det delegerende organ enstemmig bestemmer noe annet.

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 15/20   Møteplan for høsten 2020 og våren 2021

Notat fra Studieavdelingen
Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 19. mars 2020

Sak: Møteplan for høsten 2020 og våren 2021

Bakgrunn

Fra og med høsten 2017 har det vært LMUs praksis å holde tre møter hvert semester. Møtene holdes på fakultetene og Universitetsbiblioteket, på rundgang. Det foreslås å videreføre denne praksisen også kommende år.

Forslag til møteplan:

Tirsdag 8 . september	12:30 – 15:30	KMD
Tirsdag 3. november	1230-1530	Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Onsdag 2. desember	9-12	Det medisinske fakultet
Onsdag 3. februar	9-12	Det psykologiske fakultet
Onsdag 31. mars	9-13	Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Onsdag 2. juni	9-12	Universitetsbiblioteket

Angivelsen av hvilke fakulteter som skal besøkes, kan ikke anses som 100% sikker. For møtet i mars foreslår vi en ekstra time. Tanken er å bruke den timen på et møte med Det humanistiske fakultet, fordi det falt ut på LMUs møte i mars 2020. Marsmøtet er valgt dels av kalenderhensyn, og dels fordi det er kort avstand fra SV- til HF-fakultetet. For øvrig er det vanskelig å si når LMU-møtene kan gå tilbake til fysiske møter, eller hvilke endringer som vil komme så lenge koronasituasjonen tilsier det (eller senere).

Fellesmøtet mellom AMU og LMU våren 2021 vil antakelig bli berammet i løpet av januar. mars.

Forslag til vedtak:

Læringsmiljøutvalget vedtar møteplanen for høsten 2020 og våren 2021, slik den er foreslått.

23.04.20/PEH

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 16/20

Møte med Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Notat fra Studieavdelingen
Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 19. mars 2020

Sak: Møte med Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget har siden 2009 foretatt såkalte "tilsynsrunder" til alle fakultetene for å kunne danne seg et overblikk over hvordan det helhetlige læringsmiljøet blir ivaretatt på fakultetsnivå. Disse besøkene er blitt innledet med en times diskusjon med representanter fra fakultetet, både ansatte og studenter.

På møtet 7. juni 2010 vedtok LMU å fortsette besøksrunden til fakultetene. Utvalget anser møtene med fakultetene som nyttige og verdifulle for utvalget. Samtidig er møtene med på å synliggjøre LMUs arbeid ovenfor fakultetene. I forbindelse med en ny runde er det også aktuelt å se på oppfølgingen av eventuelle problemstillinger som ble diskutert på forrige besøk.

Hovedhensikten med besøket er at utvalget skal kunne drøfte læringsmiljø og problemer/utfordringer knyttet til dette direkte med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte fakultet.

Det legges opp til en omvisning og en uformell diskusjon med utgangspunkt i følgende:

- Undervisningslokaler
- Lesesaler og leseplasser
- Møteplasser for studentene
- Det psykososiale læringsmiljøet
- Studentutvalgenes rolle i læringsmiljøarbeidet
- Retningslinjer for håndtering av læringsmiljøspørsmål

Tema for drøfting

Hovedhensikten med besøket er at utvalget skal bli bedre kjent med det lokale læringsmiljøet og drøfte problemer/utfordringer knyttet til dette direkte med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte fakultetene.

Det som står over, er en standardisert tekst som har vært brukt i I den rådende situasjonen vil også møter med fakultetene bli noe annerledes enn vanlig, i hvert fall en tid framover. Møtet denne gangen må tilpasses dette.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til drøfting.

23.04.20/PEH

Vedlegg til LMU-sak 16/20: Utdrag fra referatet fra møte 4/2018 (forrige LMU-besøk på SV-fakultetet)

Sak 38/18 Besøk ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Drøftingssak

Innspill i debatten:

- U. Pihl er problematisk. Det trengs en gjennomgang av IKT-utstyret på bygget, og også av ansvarsforholdene knyttet til bygningen. Forhåpentligvis er ombyggingen i første etasje startskuddet for vesentlige forbedringer. Enklere ting kan følges opp på kort sikt. I den videre oppfølgingen av rapporten om fysisk læringsmiljø kan U. Pihl være godt egnet for særskilt oppmerksomhet.
- Sosiale møtepunkter for studenter har vært mangelvare på fakultetet. Ny studentpub, som offisielt åpner i januar 2019, kan hjelpe på dette. Studentutvalget begynner snart å rekruttere folk til driften.
- Er det underkapasitet på masterarbeidsplasser på SamPol (og AdmOrg)?
- Hvilke tanker gjør fakultetet seg om det psykososiale miljøet? Funnene fra SHOT-undersøkelsen skremmer litt. Fakultetet har et prosjekt sammen med fagutvalgene for å styrke utvalgenes synlighet og status. Det er jevnlig møter med studentutvalget og fagutvalgene. Samhandlingen med studentutvalget og andre studentorganer er preget av god vilje, men knapphet på tid.
- Fakultetet har vedtatt studentnær oppfølging. Blant målene er å skape bedre kullfølelse. Faglig og sosial tilhørighet er viktig. De jobber også med seminarlederrollen.
- Det er usikkert hvor godt det fungerer med instituttspesifikke lesesaler.
- Er det tydelig for studentene hvor de går med et læringsmiljøspørsmål?